

Gemeente Rotterdam

Onderwerp: gevraagd advies over Beleidsplan
MO Jeugdhulp en lokale agenda toegankelijkheid

Gebied Overschie

Bezoekadres: Burg. Baumannlaan 178
3042 AJ ROTTERDAM

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Internet: <http://www.rotterdam.nl/overschie>

Retouradres: Postbus 70012 3000 KP Rotterdam

Van: Gebiedscommissie Overschie

Telefoon: 010 - 267 2528

E-mail: gebiedscommissies@rotterdam.nl

Gemeente Rotterdam
College van Burgemeester en Wethouders
Wethouder Volksgezondheid, Zorg, Ouderen en Sport
De heer S. de Langen
Wethouder Mobiliteit, Jeugd en Taal
Mevrouw J. Bokhove
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Uw brief van: 13 mei 2020

Uw kenmerk: 20MO01583

Ons kenmerk: BSD-GbOv-3482669/3620492

Bijlage(n): geen

Datum: 23 juni 2020

Geachte Mevrouw Bokhove en heer De Langen,

Met uw brief van 13 mei 2020 (kenmerk 20MO01583) vraagt u ons om advies uit te brengen over het beleidsplan Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp en de Lokale Agenda Toegankelijkheid (LAT) vanuit cluster Maatschappelijke Ontwikkeling.

U verzoekt ons om uiterlijk 23 juni 2020 ons advies voor deze beleidsplannen mee te geven, en daarbij specifiek in te gaan op een tiental vragen.

Wij hebben voor de beantwoording van deze vragen o.a. informatie ingewonnen bij de welzijnspartij (WMOradar), de Vraagwijzer, het wijkteam, het CJG, de Jongerenraad, BOOS, Sport MEE, het schoolmaatschappelijk werk en betrokken bewoners in de wijk.

Onderstaand vindt u ons advies per beleidsonderdeel geclusterd.

Het beleidsplan Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp

1. *Welke kansen ziet u voor de bewoners van uw gebied/wijk bij de uitvoering van het beleidsplan en de daarin opgenomen intensiveringen?*

Dit is een brede vraag waar onze gesprekspartners niet direct een eenduidig antwoord op gaven. Als kansen worden gezien: de kleinschalige wijk en een sterk netwerk van organisaties. Met de uitvoering van het beleidsplan kan dit netwerk verder versterkt worden. Versnippering moet worden tegen gegaan. Gebiedsoverstijgend jeugdwerk wordt als minder wenselijk gezien. Overschie heeft geen middelbare scholen waardoor de jongeren de wijk uit gaan. Als het jeugdwerk dan ook buiten de wijk wordt georganiseerd, verliezen wij onze jongeren nog meer uit het oog. Van meerwaarde is het inzetten van onze twee jongerencoaches en buurtsportcoach. Zij kennen de jongeren vanaf hun kindertijd en kunnen ze op latere leeftijd aanspreken en ondersteunen. De vertrouwensband is sterk.

Mede gezien de groei van de wijk (van 16.000 naar bijna 19.000 inwoners in enkele jaren) zien we groeiende problematiek bij jongeren ontstaan en is het van zeer groot belang dat deze coaches in Overschie ingezet worden.

De jongeren geven zelf aan dat ze het prettig vinden om binnen de wijk activiteiten te hebben en te organiseren, waarbij ze vrienden maken en kennis opdoen. Vaak wordt hierbij de wens geuit om een Talenhouse op te zetten waar jongeren zich kunnen ontwikkelen en samen leren. Ook noemen zij de wens om zwembles voor jongeren te organiseren. Er is een aantal jongeren die nauwelijks of niet kunnen zwemmen. Toch gaan ze mee met anderen als die in de plassen gaan zwemmen. Zij lopen dan een groot risico op verdrinking. Momenteel zijn er alleen zwemblessen voor kleintjes en volwassenen. We begrijpen dat oudere kinderen niet mee willen zwemmen met de kleinere kinderen. Er is behoefte aan ongedwongen zwembles met andere leeftijdsgenoten. Dit zou dus op een andere manier moeten gebeuren, passend bij hun leeftijd en uitdagender.

Ook willen wij uw extra aandacht vragen voor de inzet van de buurtsportcoach, die signalerend en verbindend werk verricht op de diverse pleintjes en bij verenigingen. Deze inzet moet nu jaarlijks worden aangevraagd. Wij pleiten voor het structureel maken van deze functie. In de afgelopen tijd hebben we gezien dat deze functie van grote waarde is, zowel voor jongeren als ouderen.

2. *Welke adviezen/suggesties wilt u meegeven voor een goede vertaling van de stedelijke opgaves en inzet/maatregelen naar een gebied/wijk-specifieke aanpak?* Zoals onder 1 al is aangegeven moet er blijvend aan een sterk wijknetwerk worden gewerkt. Dit vraagt continu inzet van alle betrokken organisaties in de wijk, zowel wat betreft financiële middelen als inzet van medewerkers. Hoe e.e.a. gefinancierd moet/ kan worden, is niet altijd duidelijk. Er is een onoverzichtelijk geheel aan geldstromen, voor ons als gebiedscommissie. Maar blijkbaar ook voor de partijen in de wijk blijft dit ondoorzichtig. Hier zou meer duidelijkheid over moeten komen en budgetten moeten voor meerdere jaren beschikbaar zijn. Dit voorkomt dat projecten, waar goede resultaten mee geboekt zijn, stoppen en dit voorkomt teleurstellingen als b.v. mensen vertrekken (elders worden gestationeerd) of activiteiten stoppen. Een voorbeeld is het vertrek van de Voedselbank uit Overschie. Dit is zeer teleurstellend voor de mensen die zich hier de afgelopen jaren voor hebben ingezet en men ziet het nu al als een sterk gemis voor Overschie. De gebiedscommissie vreest dat vele tientallen gezinnen in de knel raken en dat daarnaast een belangrijke sociale voorziening uit Overschie verdwijnt. Overschie is een zeer gemêleerd gebied als het gaat om sociale achtergrond. Zo zijn er de wijk Landzicht en het gebied rond de Becramming waar veel armoede en schulden worden gesignaleerd. In de nieuwe wijk Park16Hoven signaleren wijkpartners veel echtscheidingen en jonge overbelaste gezinnen. Deze partners zijn goed op de hoogte van de diverse problematieken en risico's. Zij willen en kunnen initiatieven ontwikkelen om zo de bewoners te ondersteunen en te versterken en ze willen graag preventief werken. Gemeentelijke organisaties kunnen een belangrijke bijdrage leveren in het ondersteunen, verbinden en stimuleren van deze bewoners, ondernemers en organisaties.
3. *Welke mogelijkheden ziet u in uw eigen gebied/wijk voor het uitbreiden van preventieve dagbesteding als mogelijke vervanging van geïndiceerde dagbesteding, en/of met welke partijen welzijn zou moeten/kunnen samenwerking in het kader van het right to cooperate?* Preventieve dagbesteding is een breed begrip. In Overschie waren tot enige jaren geleden enkele goede voorzieningen voor preventieve dagbesteding in de wijk aanwezig. De verzorgingshuizen boden activiteiten aan, Middin had een huiskamerproject voor beginnend dementerenden en er waren organisaties die maaltijden thuisbezorgden.

Helaas zijn deze vormen van dagbesteding en ondersteuning verdwenen. Wel is er een lappendeken aan activiteiten door de wijk voor terug gekomen. Een selecte groep ouderen weet de weg goed te vinden naar deze activiteiten. Vanuit de huisartsen komt het signaal dat zij daar toch meer moeite mee hebben en ze horen van mantelzorgers dat het fijn is als een partner een ochtend is ondergebracht bij een activiteit, maar dat het voor hen onvoldoende ontlastend is. Er is duidelijk behoefte aan structurele preventieve dagbesteding van een meer duurzaam karakter. Allereerst zou er geïnventariseerd moeten worden wat er is en waar behoefte aan is. Er zijn zeker organisaties die, met behulp van vrijwilligers, activiteiten willen en kunnen ontwikkelen. Zij hebben daarbij soms alleen wat hulp nodig. Soms ontstaat er spontaan een nieuwe activiteit. Zo is er in tijd van Corona een aantal vrijwilligers aan het werk gegaan om bewoners in de wijk enkele keren per week van een warme maaltijd te voorzien, nu de restaurantfunctie van het verzorgingshuis en Plein13 zijn weg gevallen. Daar zijn we heel blij mee en we hopen dat dit in de toekomst blijft bestaan!

Jongeren, behorend tot de prioritaire groep Generatie zonder Achterstanden, bewegen zich steeds flexibeler door de stad. Welzijn krijgt meer ruimte om aanwezig te kunnen zijn op (grote) plekken waar (veel) jongeren elkaar ontmoeten en werkt meer samen met scholen en richt zich meer dan nu het geval is op de offline én online leefwereld als vindplaats.

4. *Verwacht u dat welzijn hierdoor beter kan inspelen op plekken in uw omgeving waarvan u het gevoel heeft dat zij door jongerenoverlast onveilig zijn?*

Zoals eerder is geschetst, heeft Overschie (bijna) geen middelbare scholen en ook geen plekken waar veel jongeren samenkomen, behalve het Sidelingepark. Dat is niet het beeld wat wij voor ogen hebben, als het gaat om een ontmoetingsplek. Als welzijn wijkoverstijgend wordt, zoals u voorstelt, zou dat mogelijk betekenen dat er minder aandacht voor de jongeren in Overschie zal zijn. Door de groei van Overschie en het niet meegroeien van het aantal welzijnswerkers in Overschie is er te weinig capaciteit voor de problemen die wij zien, als alcohol/achgas/schulden/armoede/schooluitval/overgewicht/woningnood/echtscheidingsproblematiek. De jongeren in de wijk geven aan dat ze behoefte hebben aan een plek voor zichzelf, waar zij zich kunnen ontwikkelen, waar ruimte is voor educatie, sporten en cultuur én waar zij ondersteund kunnen worden. Jongerenoverlast kan worden beperkt door de jongerencoach met hen te laten werken en een vertrouwensband op te laten bouwen. Dan kunnen zij helpen en ondersteunen. We moeten dan ook zeker willen onderzoeken of we ze die plek kunnen geven (een Talenhouse). Het beleidsplan biedt daar voldoende ruimte voor. Het Huis van de Wijk leent zich minder voor activiteiten voor jongeren, maar er zijn andere locaties waar dit wel kan. Het signaleren en preventief in kunnen spelen op problemen op een plek waar jongerencoaches en jongeren elkaar frequent ontmoeten, zou zeer van meerwaarde zijn. Overigens kan dit een vaste plek zijn, maar zien wij ook mogelijkheden in het verspreid aanbieden van activiteiten door de wijk. Voor de kwetsbare ouderen bestaat er al een soortgelijk systeem/ netwerk met verschillende activiteiten bij verschillende locaties en het werkt! Wij zien mogelijkheden in het te ontwikkelen Centrumplan Starrenburg. We moeten in ieder geval voorkomen dat de jongeren uit het zicht raken en zorgen dat zij mee (blijven) doen in de wijk. Deze activiteiten voor en door jongeren georganiseerd, kunnen (mede) worden gefinancierd uit de bewonersinitiatieven. Helaas is Overschie flink gekort op deze beschikbare middelen. Hierdoor zullen er de komende jaren minder activiteiten georganiseerd kunnen worden. Dit zorgt voor complexe uitdagingen.

In buurten en op straat investeren we in versteviging van het pedagogisch klimaat. Welzijn wordt en is hierin partner van de scholen en draagt actiever bij aan Positive Behavior Support (PBS, een positief opvoed- en opgroei-klimaat).

5. *Voor welke plek in uw gebied/wijk ziet u hiervoor de grootste potentie c.q. welke plek ziet u als aandachtbuurt?*

De systematiek van PBS wordt toegepast op de Regenboogschool waar de school samenwerkt met het CJG en Welzijn. De vraag ontstond, hoe het pestgedrag op school aan te pakken. Elke school die graag wil werken aan PBS, is geschikt. De Daltonschool heeft zijn eigen systeem. We zouden willen laten onderzoeken of andere scholen mee willen doen, en denken ook aan bijvoorbeeld speeltuinen. Van belang is dat er gezamenlijke normen en waarden worden bepaald en nageleefd.

De Lokale Agenda Toegankelijkheid (LAT)

6. *Hoe ervaart u de toegankelijkheid in uw huis van de wijk? Is deze fysiek toegankelijk? Is er een toegankelijk toilet? Zijn de activiteiten ook geschikt voor mensen met een beperking? En voelen mensen zich over het algemeen welkom?*

Het Huis van de Wijk in Overschie is nog niet zo lang geleden verhuisd naar de bibliotheek, centraal gelegen in Overschie. Het gebouw is toegankelijk voor iedereen en dat geldt ook voor het toilet, tijdens openingstijden. Ook bij de Vraagwijzer en de huisartsenpraktijken kan er gebruik gemaakt worden van een toilet. Buiten openingstijden is er in Overschie geen openbaar toilet beschikbaar. We zouden graag zien dat er, ook in het weekend, een openbaar toilet bereikbaar is voor wie dit nodig heeft.

Mensen met een beperking kunnen niet aan alle activiteiten deelnemen, maar er wordt wel rekening met hen gehouden. De jongeren hebben aangegeven dat ze zich niet altijd welkom voelen in het Huis van de Wijk. Jongeren moeten regelmatig stil zijn of worden verzocht te vertrekken als er activiteiten zijn. Ook zijn de openingstijden, wat hen betreft, niet ruim genoeg. De ruimte is niet erg groot en de jongeren kunnen zich niet afzonderen. Op dit moment hebben zij geen eigen hoekje.

De Vraagwijzer geeft aan zeer tevreden te zijn met haar plek in Overschie. Doordat het openbaar vervoer voor de deur stopt en ze in een drukke goed bezochte winkelstraat zijn gesitueerd, is het makkelijk voor burgers bij hen binnen te stappen. Wel geven zij aan dat de ruimte klein is en dat daardoor niet altijd de privacy gewaarborgd kan worden. Dit wordt als knelpunt ervaren door zowel de Vraagwijzervederwerkers als door de bezoekers.

7. *Worden er obstakels in de buitenruimte ervaren? Zo ja, welke? Zijn er bijvoorbeeld genoeg bankjes, hebben de verkeerslichten rateltickers en zijn deze luid genoeg?*

Overschie heeft geen verkeerslichten voor voetgangers in de woonkern. Voetgangers ondervinden obstakels doordat ze soms moeilijk kunnen oversteken omdat er op de grotere doorgaande wegen hard gereden wordt. Er zijn op verschillende plaatsen bankjes. Echter, niet bij alle bushaltes zijn bankjes en dat wordt door, vooral ouderen, toch als een gemis ervaren. In Overschie zijn we erg blij met de Plusroute en 'Blokke om'. Natuurlijk weten we nog niet of de dementievriendelijke routes gaan werken. Ze zijn bedoeld voor bewoners die nog geen steuntje in de rug nodig hebben. Zij leren nu om naar de strepen op de palen te kijken om zo naar de winkels te gaan of een blokje om te lopen. Als ze geheugen gaan verliezen, hebben zij hier houvast aan. Deze routes moeten wel goed onderhouden worden, want kleine beschadigingen in de bestrating zijn ook obstakels. Het is fijn als deze extra snel kunnen worden hersteld. We kregen de opmerking dat gehandicapten parkeerplaatsen vaak klein zijn of gebruikt worden voor het parkeren van stenen of ander materiaal die nodig zijn voor verbouwingen of wegenonderhoud. Hier zou meer op gehandhaafd moeten worden.

8. *Kunnen volgens u kinderen met een beperking of chronische ziekte in de buurt naar (een reguliere) school? Zo niet, wat zijn de belemmeringen? Kunnen kinderen met en zonder beperking samen spelen in hun eigen buurt?*

De gebiedscommissie heeft geen goed zicht of kinderen met een beperking of een chronische ziekte in Overschie naar (een reguliere) school kunnen. Enkele schoolgebouwen zijn al wat ouder en hebben geen lift en wel trapjes en drempels. Voor een completer beeld zou er een onafhankelijk onderzoek moeten plaatsvinden naar de toegankelijkheid, want kinderen met een beperking of chronische ziekte moeten net als ieder ander kunnen meedoen. In Overschie zijn geen speeltuinen met voorzieningen voor kinderen met een beperking. Zij kunnen daardoor mogelijk niet goed mee doen met de andere kinderen. De gebiedscommissie begrijpt dat het flinke investeringen vraagt om speeltuinen aan te passen. Echter, wij pleiten ervoor te overwegen of bij vervanging en herstelwerkzaamheden de speelplaatsen/ tuinen aangepast kunnen worden. Ook bij nieuwbouw kunnen mensen met een beperking of chronische ziekte in veel gevallen vragen om een aanpassing. Uiteraard moet onderzocht worden of de aanpassing veilig is en uitvoerbaar is.

9. *Heeft u het idee dat er bij bewonersavonden of andere bijeenkomsten rekening wordt gehouden met toegankelijkheid? Is er bijvoorbeeld een tolk gebarentaal? En is de informatie beschikbaar in duidelijke vorm?*

In Overschie is wel aandacht voor toegankelijkheid bij bijeenkomsten maar dat kan nog wel wat beter. Niet alle gebouwen waar bewonersavonden plaats vinden, zijn even toegankelijk. Een gebarentolk wordt niet ingezet. Mogelijk kan die wel aangevraagd worden. In de afgelopen jaren is er, voor zover bekend, geen gebruik van gemaakt. Het is een goed idee om hier bewuster mee om te gaan en dit ook een onderdeel van de beoordeling voor geschiktheid van een vergaderlocatie voor de gebiedscommissievergadering te laten zijn.

10. *Heeft u signalen van bewoners ontvangen over knelpunten in de toegankelijkheid van de dienstverlening van de gemeente? Is de bejegening bij de loketten prettig? Zijn de loketten fysiek toegankelijk? Is de informatie op de site en in de brieven begrijpelijk?*

De gebiedscommissie heeft de afgelopen jaren signalen opgevangen over knelpunten in de toegankelijkheid van de dienstverlening. Daarbij moet gedacht worden aan gebrek aan privacy bij de Vraagwijzer. De ruimte is erg klein en met gesprekken kan makkelijk worden meegeluisterd. Dit is onwenselijk. De gebiedscommissie vindt het van belang dat de privacy van burgers te allen tijde voorop staat. Ook de toegang door de lift en de trap is voor mensen met een rolstoel of rollator onprettig. Daarnaast krijgen we het signaal dat bewoners niet kunnen worden doorverbonden naar de medewerker die hun dossier kent. Daarnaast wordt als knelpunt ervaren dat mensen moeite hebben met het aanvragen van hulp. Graag zouden we daarover in gesprek gaan. De Gebiedscommissie weet dat er regelmatig onderzoeken worden gedaan naar de toegankelijkheid en bejegening en dat de medewerkers veel goed werk doen. Er is echter een groep kwetsbare bewoners die niet zo zelfredzaam is (bv door laaggeletterdheid) dat ze de weg vindt naar de verschillende voorzieningen. Het vraagt dus veel inspanningen van de gemeente om dit tot een minimum te beperken. Deze groep mensen valt vaak buiten de doelgroep van deze belangrijke onderzoeken.

Niet alle input die we gekregen hebben van onze partners valt onder de tien vragen. Deze opmerkingen willen we ook aan u meegeven:

- A. Er zijn mensen die moeilijk gebruik kunnen maken van openbaar vervoer of Valys. Deze mensen zorgen vaak voor eigen autovervoer. Zij kunnen in Rotterdam, en dus ook in Overschie, steeds minder hun auto kwijt. Ook valt op dat er gebieden afgesloten worden voor auto's.

Er zou gekozen kunnen worden om een ontheffingssysteem voor gehandicapten te maken, zoals in veel buitenlandse steden ook gebeurt. Kortom: bij alles wat we in de buitenruimte doen met elkaar, moet er veel meer oog zijn voor het voorkomen van belemmeringen en obstakels voor mensen met een beperking, jong en oud.

- B. In Overschie hebben we de Comfortwoning waar allerlei hulpmiddelen en handigheidjes te zien zijn, waardoor mensen langer zelfstandig kunnen wonen. Die kennis moet doorgegeven worden. Bij nieuwbouwwoningen zou standaard aandacht moeten zijn voor rolstoelvriendelijkheid. Ook andere, vaak kleine, aanpassingen kunnen bijdragen tot langer zelfstandig wonen van ouderen. Woningstichtingen zouden moeten voldoen aan bepaalde richtlijnen voor dit soort zaken.
- C. Vanuit de Jongerenraad werd ons gevraagd om aandacht te schenken aan het plaatsen van watertappunten in het Sidelingepark en bij de diverse sportveldjes. Dit is handig bij de activiteiten die daar plaatsvinden en bevordert het drinken van water.

Wij vertrouwen erop uw vragen hiermee voldoende te hebben beantwoord. Graag ontvangen wij binnen 6 weken uw reactie waarin u ons inlicht over de besluitvorming alsmede over de verdere uitwerking en de organisatie.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

namens de gebiedscommissie Overschie,

A.H. Koffijberg
wijkmanager

A.G. Snoeck Henkemans
voorzitter